

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

351-20/22
Београд

Заштитник грађана
Заštitnik građana

дел.бр. 28123 датум 07.11.22.

МИНИСТАРСТВО СПОРТА

11000 БЕОГРАД
Булевар Михајла Пупина 2

На основу члана 20. став 2. Закона о Заштитнику грађана¹, на иницијативу грађана, сматрајући да до повреде права грађана долази због недостатака у прописима, Заштитник грађана подноси

ИНИЦИЈАТИВУ

Одредбе Закона о спорту², потребно је изменити и допунити на одговарајући начин, тако да се односе и на спортисте са инвалидитетом слуха, чланове Спортског савеза глувих Србије и Олимпијског комитета глувих Србије, који нису препознати у важећем Закону о спорту.

Р а з л о з и

Заштитнику грађана обратио се Миливоје Бракочевић, дугогодишњи играч репрезентације глувих и наглувих Србије у рукомету, молбом да се изменама и допунама Закона о спорту исправи дугогодишња неправда према спортистима са инвалидитетом слуха, члановима Спортског савеза глувих Србије и Олимпијског комитета глувих Србије, који нису препознати у важећем Закону о спорту.

Подносилац се обратио Заштитнику грађана у име врхунских спортиста са инвалидитетом слуха, који се дуги низ година сусрећу са неправдом због дискриминације и непризнавања врхунских резултата на највећим спортским такмичењима, као што су Олимпијске игре глувих, светска и европска првенства глувих, са којих већ пуних 20 година доносе медаље. Због непрепознавања у Закону о спорту, врхунски спортисти са инвалидитетом слуха су неправедно ускраћени за национална признања, новчане награде за остварене врхунске резултате на такмичењима, као и за националну пензију након навршene 40. године живота, у односу на спортисте без инвалидитета и спортисте са другим облицима инвалидитета.

Меморандумом потписаним између Међународног олимпијског комитета и Интернационалног комитета спорта глувих - *Deaflympic*, признаје се да је Интернационални комитет спорта глувих - *Deaflympic* равноправан са Међународним олимпијским комитетом и

¹ „Сл. гласник РС“, број 105/21

² „Сл. гласник РС“, број 10/16

Међународним параолимпијским комитетом, због чега би и на националном нивоу спортисти са инвалидитетом слуха и њихова организација морали да буду признати од стране Министарства спорта, Олимпијског комитета Србије и Спортског савеза Србије, односно наћи своје место у Закону о спорту и другим релевантним прописима. Сходно томе, спортисти са инвалидитетом слуха били би изједначени са олимпијцима и параолимпијцима и заслужено стекли право на премије и националне пензије за врхунска спортска достигнућа.

Такође, Међународни олимпијски комитет признаје Интернационални комитет спорта глувих - *Deaflympic* као једино тело које се бави интернационалним спортом глувих и као независну организацију, која није део Интернационалног параолимпијског комитета. Наглашено је да су Интернационални параолимпијски комитет и Интернационални комитет спорта глувих - *Deaflympic* две независне организације, обе признате од стране Међународног олимпијског комитета.

Из наведеног јасно произилази да спортисти са инвалидитетом слуха, као и њихове спортске организације нису чланови Интернационалног параолимпијског комитета, већ Интернационалног комитета спорта глувих - *Deaflympic*. Стога се одредбе Закона о спорту којима је регулисан положај, права и обавезе параолимпијаца не односе на спортисте са инвалидитетом слуха, чиме су они без основа и неправедно искључени из система спорта у Републици Србији, иако су признати од стране Међународног олимпијског комитета као равноправни са параолимпијцима и на спортским такмичењима су постизали и постижу велике успехе.

* * *

У Закону о спорту, у одељку под називом: „2.6. Олимпијски комитет Србије и Параолимпијски комитет Србије“ није препознат Спортски савез глувих Србије – Олимпијски комитет глувих Србије.

Чланом 103. Закона о спорту, којим су дефинисани Олимпијски комитет Србије и Параолимпијски комитет Србије као организације у области спорта, није наведен Спортски савез глувих Србије – Олимпијски комитет глувих Србије, као организација у области спорта савезују у складу с повељом Интернационалног комитета спорта глувих - *Deaflympic*, образовану у складу с повељом Интернационалног комитета спорта глувих - *Deaflympic*.

У члану 104. истог закона, такође није наведен Спортски савез глувих Србије – Олимпијски комитет глувих Србије, као организација која заједно са Олимпијским комитетом Србије и Параолимпијским комитетом Србије споразумно утврђује кодекс професионалне етике за обављање стручног рада у спорту.

Чланом 123. истог закона, који се односи на национална признања, награде и стипендије, нису препознати спортисти, држављани Републике Србије, који као репрезентативци Републике Србије освоје медаљу на Олимпијским играма глувих - *Deaflympic*, или су били, односно буду носиоци светског рекорда у олимпијским дисциплинама глувих, као ни спортисти и тренери држављани Републике Србије, који као чланови репрезентације Републике Србије на Олимпијским играма глувих - *Deaflympic* и светским и европским првенствима у олимпијским спортским дисциплинама за глуве особе освоје једну од медаља.

У члану 140. није наведен Спортски савез глувих Србије – Олимпијски комитет глувих Србије као организација која врши рангирање, односно категорисање за глуве олимпијске спортисте и спортске стручњаке.

* * *

Уставом Републике Србије, у члану 21. утврђена је забрана дискриминације:

„Пред Уставом и законом сви су једнаки.

Свако има право на једнаку законску заштиту, без дискриминације.

Забрањена је свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере које Република Србија може увести ради постизања пуне равноправности лица или групе лица која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима.“

Такође, Закон о спорту, у члану 4. ст. 2. и 11. прописује следеће:

„Бављење спортом мора бити хумано, слободно и добровољно, здраво и безбедно, у складу са природном средином и друштвеним окружењем, фер, толерантно, етички прихватљиво, одговорно, независно од злоупотреба и циљева који су супротни спортском духу и доступно свим грађанима под једнаким условима, без обзира на узраст, ниво физичких способности, степен евентуалне инвалидности, пол и друго лично својство.

Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе и организације у области спорта нарочито ће предузимати активности на повећању учешћа деце, младих, жена и особа са инвалидитетом у спортским активностима, омасовљавању женских спортских организација и давању равноправног значаја женама и особама са инвалидитетом у спорту.“

* * *

Користимо прилику да истакнемо, као позитиван, пример из региона. Наиме, Република Хрватска је у Закону о спорту (2006) препознала спортисте са инвалидитетом слуха, кроз низ чланова закона којима је дефинисан њихов положај, права и дужности.

* * *

С обзиром на све наведено, неопходно је уредити положај и заштити права спортиста са инвалидитетом слуха на исти начин и у истом обиму као што су заштићена права осталих спортиста и параолимпијаца. Стoga, Заштитник грађана сматра да је потребно одредбе Закона о спорту изменити и допунити на одговарајући начин, тако да се односе и на спортисте са инвалидитетом слуха, чланове Спортског савеза глувих Србије и Олимпијског комитета глувих Србије, који нису препознати у важећем Закону о спорту.

Копија достављена подносиоцу